

Jaarprogramma 2009 uitgelicht: bodem

In iedere nieuwsbrief zal worden stilgestaan bij een project uit het Jaarprogramma dat op het punt staat om te beginnen. Binnenkort wordt gestart met het project om te komen tot een uniform regionaal bodembeleid. Ingenieursbureau Haskoning voert dit uit. Aangezien gemeenten in het kader van nieuwe regelgeving nieuw beleid moeten maken, is dit een uitgelezen moment om te bezien in hoeverre het gewenst is om te komen tot een grotere mate van uniformiteit en afstemming. Door dit project gezamenlijk uit te voeren wordt in ieder geval gebruik gemaakt van elkaars kennis en kunde. Bovendien wordt door het gezamenlijk optrekken geld bespaard bij het inhuren van externe expertise.

Klimaat-educatieproject

Eind januari is een workshop georganiseerd voor alle circa 110 basisscholen in de MARN-regio. Deze workshop vond plaats in het kader van een groot regionaal klimaateducatieproject dat de MARN aan het opzetten is. Dit project wordt mede op basis van de wensen van de scholen verder ingevuld en zal in het najaar van 2009 worden uitgevoerd. Meer nieuws in een volgende uitgave van de Nieuwsbrief.

Kick Verhoeff, Account Manager RWE (zie art. Energielabel)

Omgevingsdiensten houden gemoederen nog bezig

Het afgelopen jaar is in bestuurlijk Nederland heftig gediscussieerd over invoering van vijftientig omgevingsdiensten voor de uitvoering en handhaving van VROM-regels.

Daarmee wil minister Cramer een einde maken aan de versnipperde en volgens haar niet altijd deugdelijke vergunningverlening en het toezicht. Met dit voorstel kreeg de minister niet meteen de handen op elkaar van gemeenten en provincies, die te hoop liepen tegen de plannen. Een rondje langs de velden.

In de voorgestelde opzet mikte de minister op de invoering van omgevingsdiensten, die samen moesten vallen met het grondgebied van de bestaande politie- en veiligheidsregio's. IPO (provincies) en VNG (gemeenten) hebben zich vanaf het begin van de discussie tegenstander getoond van deze van bovenaf opgelegde vorming van omgevingsdiensten. Tijdens een commissievergadering van de Tweede Kamer op 3 december jl. nam de minister afstand van het aantal van vijftientig diensten door te verklaren dat het ook meer of minder zouden mogen worden. Voor Cor Lamers, burgemeester van de gemeente Houten en vice-voorzitter van de VNG is dit geen pleister op de wonde: "Wij zijn mordicus tegen een gedwongen structuur. Dat is een heilloze weg."

Kwaliteitsslag

Lamers kondigt aan dat IPO en VNG eind maart over deze materie een 'position paper' zullen uitbrengen. "Wij zijn het er mee eens dat kwaliteitsslagen en betere onderlinge afstemming tussen gemeenten nodig zijn. Zeker bij gespecialiseerde complexe taken voor industriële en andere zware inrichtingen. Maar dan praat je slechts over vijf tot tien procent

Milieuedeputeerde Annelies van der Kolk: "Ik ben niet gelukkig met de naam omgevingsdienst. Uitvoeringsorganisatie is beter, want dat geeft aan dat er verschillen zijn binnen Nederland."

van de totale WABO-taken. De overige zaken als dakkapellen e.d. kunnen door iedere gemeente zelf worden uitgevoerd. Dat hoeft je niet onder te brengen in een nieuwe omgevingsdienst. Voorts vinden VNG en IPO, dat zaken als schaalvergroting en kwaliteitsverbetering van onderaf moeten komen." Gert-Jan van Leeuwen, directeur van de Vereniging ambtenaren bouw- en woningtoezicht, noemt het goed als de kwaliteit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving van het omgevingsrecht eenduidiger wordt geregeld. "Als gemeenten uit vrije wil regionale omgevingsdiensten willen oprichten of het willen uitbesteden aan een grote buurgemeente is dat ook prima. Maar het mag niet worden opgelegd, anders dwing je een onofficiële nieuwe bestuurslaag op. De verantwoor-

Nieuwe Afvalkalenders

GEMEENTE BEUNINGEN

 ARN B.V.
afvalenergiecentrale

Win een VIP-tour door
afvalenergiecentrale 2009

Voorwoord	
Kunststof verpakkingen Grond	
Klein chemisch afval Asbest	
Papier en karton	
Huishoudelijke apparaten Frituurolie	
Grof afval Snoeiafval	
Glas Textiel en schoenen	
Restafval Gift-afval	
Afvalkalender	

Inwoners van de gemeenten Beuningen, Heumen, Millingen aan de Rijn, Ubbergen, West Maas en Waal en Wijchen hebben vorig jaar december een nieuwe afvalkalender ontvangen. Door samenwerking is de kwaliteit van de kalender verbeterd en worden, mede door sponsoring van vier bedrijven uit de afvalbranche, ook kosten bespaard. Voorts ziet de afvalwijzer er door een nieuwe vormgeving mooier uit. In samenwerking met de hoofdsponsor Afvalenergiecentrale ARN B.V. is in de afvalwijzer een prijsvraag opgenomen. De prijsvraag nodigt uit om de afvalwijzer eens extra goed te bestuderen. De winnaars van de prijsvraag kunnen onder andere een VIP-tour winnen bij de afvalenergiecentrale. Daarnaast vertelt de afvalwijzer over het scholenproject van ARN B.V. waarbij kinderen ontdekken hoe van afval energie wordt gemaakt.

Succesvolle aanbesteding KCA

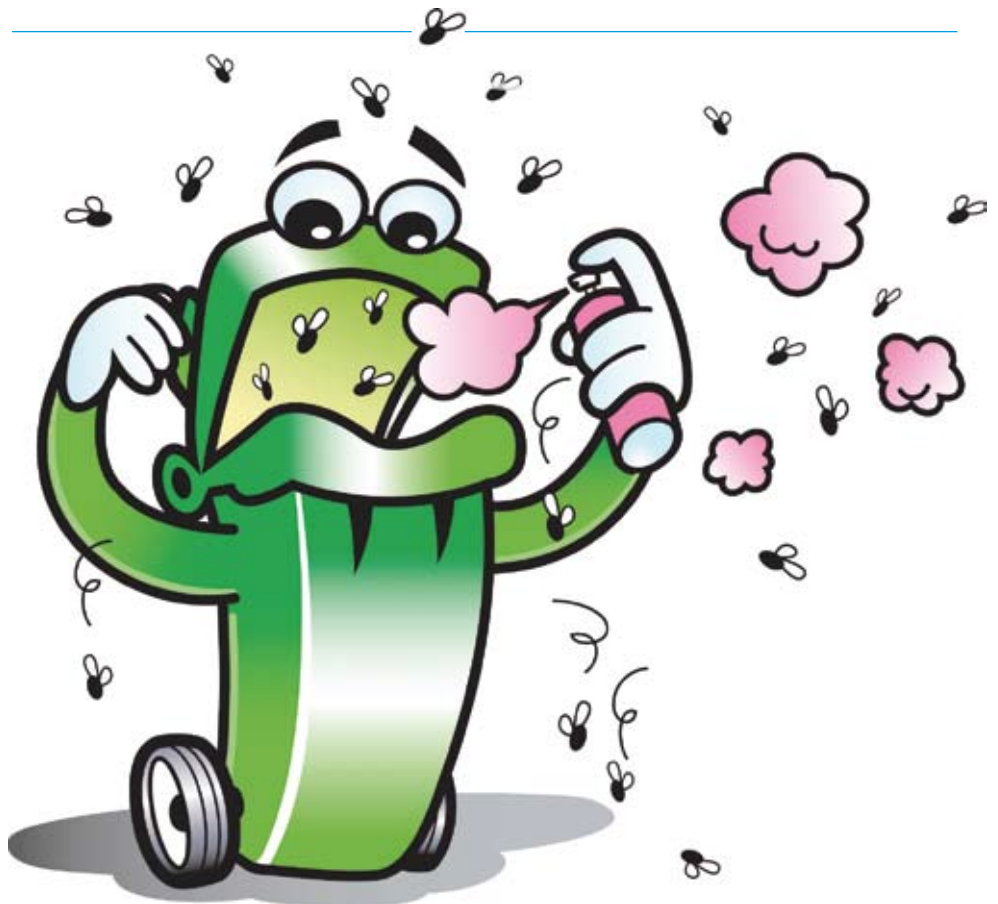
Het afgelopen najaar heeft de MARN een aanbestedingsprocedure voor de verwerking van ingezameld KCA afgesloten. Het resultaat was dat bij een gelijkblijvende service de verwerkingskosten voor de deelnemende gemeenten met ruim 50% daalden. De Van Vliet Groep Milieu-dienstverleners uit Nieuwegein heeft de opdracht gekregen.

delijkheid moet bij de gemeenten blijven liggen." CDA-wethouder Peter Ketelaars van de gemeente Boekel heeft niets tegen omgevingsdiensten. "Maar... dan vooral als ondersteunende dienst of kenniscentrum om gemeenten bij te staan bij ingewikkelde zaken. Omgevingsdiensten mogen geen handhavende functie of een monopoliepositie krijgen."

Maatwerk

In Gelderland plaatst ook Klimaat- en milieudeputeerde Annelies van der Kolk kanttekeningen bij het kabinetsstandpunt. "De provincie vindt het belangrijk dat de kwaliteit in de uitvoering en handhaving van VROM-regels op orde is. Echter voor onze provincie is de schaalgrootte van veiligheidsregio's op voorhand niet logisch. Van Harderwijk naar Winterswijk is 125 km en dat is te groot. Bovendien is de maatschappelijke

opgaaf binnen dit gebied te verschillend, van landbouw tot geïndustrialiseerde verstedelijkte gebieden. Ik ben ook niet gelukkig met de naam omgevingsdienst. Uitvoeringsorganisatie is beter, want dat geeft aan dat er verschillen zijn binnen Nederland. Uit de gesprekken die ik met vertegenwoordigers van gemeenten heb gevoerd, is gebleken dat zij het provinciale standpunt over maatwerk delen. Ik ben dan ook blij dat het kabinetsstandpunt ruimte biedt om met een tegenvoorstel te komen op de vijftientig omgevingsdiensten. Wij willen die ruimte maximaal benutten en in partnerschap met de gemeenten formuleren hoe wij binnen Gelderland de uitvoering het best kunnen organiseren. Daarom heeft de provincie alle gemeenten uitgenodigd om op een bestuurlijke werkconferentie op 11 maart 'De Gelderse Maat' met elkaar te definiëren."

Afvalcommunicatie

In het verleden communiceerden de MARN-gemeenten op verschillende manieren over onderwerpen op afvalgebied. De ene gemeente deed dat intensief, terwijl weer een andere gemeente er niet aan toe kwam. Dit was de reden voor de MARN en de gemeenten om

gezamenlijk een aantal artikelen en figuren/cartoons te laten ontwikkelen over onderwerpen als het voorkomen van een stinkende gft-container, etc. Vanaf het voorjaar van 2009 kan dit communicatiemateriaal door de gemeenten worden gebruikt.

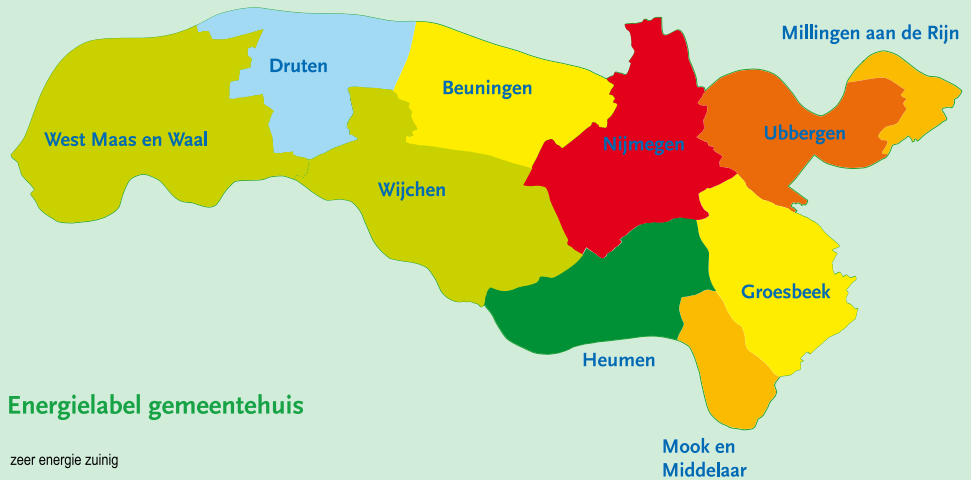
“Energie­label zegt niets over kwaliteit energie­beleid van gemeenten”

RWE Energy Nederland N.V. heeft voor de MARN-gemeenten Beuningen, Groesbeek, Heumen, Millingen aan de Rijn, Mook en Middelaar en Ubbergen het energetisch onderzoek verricht voor het verkrijgen van de per 1 januari 2009 verplichte energielabels. In totaal werden vijftien gebouwen tegen het licht gehouden, waaronder voor iedere deelnemer sowieso het gemeentehuis.

Het nieuwbouwgedeelte van het Tweede Kamergebouw kreeg onlangs het energielabel A. Kick Verhoeff was als Account Manager Energy Services bij RWE nauw betrokken bij het energetisch onderzoek voor de MARN-gemeenten. Hij haast zich om een kanttekening te plaatsen bij de lagere scores (zie figuur) voor de gemeentehuizen. “Het energielabel is vooral informatief,” zegt hij. “Het label zegt iets over de actuele energiestaat van een gebouw, maar het zegt niets over de manier waarop een bedrijf of gemeente met energie omgaat en al dan niet energievriendelijk werkt.”

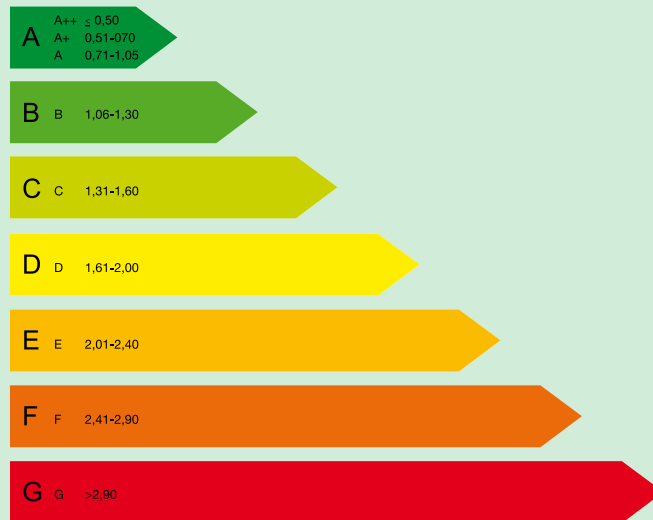
Maatwerk energie-advies

Verhoeff noemt het niet verwonderlijk dat de nieuwbouw van de Tweede Kamer een A-label behaalde en dat de oudere gemeentehuizen slechter scoorden. “Dat heeft te maken met de manier van bouwen in het verleden. Toen werd niet of nauwelijks naar de energetische kant van een bouwwerk gekeken. Kijk naar Beuningen. Daar scoren de nieuwere gebouwen als de bibliotheek en het theater met A en B-labels beter dan het oude gemeentehuis.” Verhoeff wil hiermee benadrukken dat energielabels niets zeggen over de kwaliteit van het energiebeleid van een gemeente. “Met een label alleen bespaar je geen energie. Om daar inzicht in te krijgen en een oordeel te kunnen vellen over het energiebeleid is aanvullend onderzoek nodig in de vorm van een maatwerk energie-advies (off. EPA-U Maatwerkadvies).” Zo’n onderzoek, dat door diverse bedrijven kan worden uitgevoerd, gaat de diepte in. Daarbij worden alle zaken onderzocht die met energiegebruik en beheer te ma-

Energie­label gemeentehuis

zeer energie zuinig

zeer energie onzuinig

Bij het ter perse gaan van deze nieuwsbrief was het energielabel van Druten nog niet bekend.

ken hebben, zoals de manier van stoken, isolatie, verlichting, gebruik van computers, koffiezetapparaten en andere energieslurpers. Vervolgens kan worden berekend hoeveel het energieverbruik van het gebouw volgens de norm zou mogen zijn. Als dat naast het werkelijke verbruik wordt gelegd, is een goed beeld te vormen van de kwaliteit van het energiemangement. Volgens Verhoeff is een ‘maatwerk energie-advies’ inderdaad een prima middel om te bepalen met welke maatregelen je op energiekosten kunt besparen, welke investering daarvoor nodig is en hoe snel die investering wordt terugverdiend. Besparingsmogelijkheden zijn bijvoorbeeld: lager instellen van thermostaten, aanbrengen van cv-isolatie, gebruik van spaarlampen en het zo min mogelijk standby laten staan

van allerlei elektrische apparaten. Een goede inregeling van verwarmings- en koelapparaten, die volgens Verhoeff vaak onnodig doordraaien of verkeerd zijn ingeregeld, levert gauw een besparing op van enkele procenten. In het algemeen geldt volgens Verhoeff dat met een ‘maatwerk energie-advies’ een besparing op energiekosten is te realiseren van tussen de tien en dertig procent. Verhoeff geeft de MARN-gemeenten die naast het energielabel ook zijn opgegaan voor het ‘maatwerk energie-advies’ een dikke pluim. “Je stelt je daarmee als organisatie toch kwetsbaar op.” De resultaten van het ‘maatwerk energie-advies’ waren bij het ter perse gaan van deze Nieuwsbrief nog niet bekend.

Kunststofinzameling van start

De landelijke contouren voor de inzameling van kunststof worden langzamerhand duidelijk. Het moeizame onderhandelingsproces tussen VNG en producentenorganisatie Nedvang nadert hiermee zijn voltooiing. Daarmee worden ook de voorwaarden voor de gemeentelijke inzameling van kunststof duidelijker. Dit was voor de MARN en de gemeenten het signaal om niet langer te wachten, maar om de kansen die de gescheiden inzameling van kunststof biedt te benutten. In Nijmegen wordt al gewerkt met brengcontainers en in Millingen aan de Rijn was al eerder een proef begonnen met de gescheiden inzameling aan huis. Ten tijde van het schrijven van deze nieuwsbrief hebben de overige acht

MARN-gemeenten ook de intentie om te beginnen met gescheiden inzameling. Voor het jaar 2009 is ervoor gekozen om de kunststofverpakkingen vanaf het voorjaar maandelijks in te zamelen met behulp van zakken.

Op 1 maart start ook de landelijke campagne. Als in de loop van 2009 de contouren definitief duidelijk zijn en daarmee ook de financiële voorwaarden, zal moeten worden toegewerkt naar een definitieve keuze voor een inzamelingsysteem. Naast inzameling aan de bron wordt ook gezien in hoeverre nascheiding van het kunststof afval uit het restafval landelijk en ook regionaal een serieuze optie kan zijn.

In de volgende nieuwsbrief volgt informatie over de eerste inzamelresultaten.

Weer een landelijke compostdag

Na het succes van vorig jaar nemen dit jaar alle tien de MARN-gemeenten deel aan de volgende landelijke compostdag, die wordt gehouden op zaterdag 11 april. Op die dag wordt aan inwoners van de MARN-gemeenten gratis compost

verstrekkt. Uiteraard voor zover de voorraad strekt. De landelijke compostdag wordt georganiseerd door de MARN en de gemeenten in samenwerking met de VAR (verwerker van het GFT-afval) en de afvalenergiecentrale ARN B.V.

Profiel MARN

De Gemeenschappelijke Regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (MARN) is als projectorganisatie belast met ondersteunende en adviserende taken op het gebied van huishoudelijk afvalbeheer, regionale handhaving milieuwetgeving, externe veiligheid, alsmede met de coördinatie van de uitvoering van het Regionaal Klimaatprogramma 2007-2011. De in de MARN samenwerkende gemeenten zijn: Beuningen, Druten, Groesbeek, Heumen, Millingen aan de Rijn, Mook en Middelaar, Nijmegen, Ubbergen, West Maas en Waal en Wijchen.

Contactpersonen

mr. G.J.M. Schulkes

secretaris,
geertjanschulkes@marn.nl

drs. G.T.M. de Bruin

projectcoördinator,
bartdebruin@marn.nl

drs. H.J.A. Janssen

coördinator regionale handhaving,
henkjanssen@marn.nl

drs. M.L.G.A. Geurts, MEM

coördinator externe veiligheid
m.geurts@nijmegen.nl

P.A.M.M. Zeeuwen

bureau medewerkster,
petrazeeuwen@marn.nl

www.marn.nl

Colofon

Bezoekadres MARN

Prof. Molkenboerstraat 9
6524 RN Nijmegen
Tel: 024-3600939

U kunt zich aan/afmelden voor de nieuwsbrief via: info@marn.nl

De nieuwsbrief wordt gedrukt op glives: FSC minimaal 70% (postconsumer 25%).

Transmailer is gemaakt van her te verwerken Polyethyleen (PE)

Redactie:

CommunicatieProducties Chevalier

Ontwerp en opmaak:

IS-Ontwerp/Ingrid Sewpersad

Druk:

Drukkerij Iken